

הכנסת

מסקנות

הוועדה לענייני ביקורת המדינה בעקבות החלטה על דיון מהיר

כ' אדר ב', התשע"ו
30 במרץ 2016

הכנסת העשרים
מושב שני

בנושא: הסדרת ההתיישבות הבדואית בנגב

הצעה לסדר (דיון מהיר) של חבר הכנסת כהן מאיר

ביום כ"ז באדר א', התשע"ו, (7 במרץ 2016), החליטה נשיאות הכנסת, בהתאם לסעיף 60(ג)(1) לתקנון הכנסת להעביר ל"דיון מהיר" בוועדה את הצעתו של חבר הכנסת, כהן מאיר, בנושא: הסדרת ההתיישבות הבדואית בנגב.

לדברי המציע: פיתוח הנגב לטובת כלל תושביו הוא משימה לאומית מן המעלה הראשונה. כדי להגשים משימה זו במלואה יש להסדיר את סוגיית התיישבותם של הבדואים בנגב שהיא סוגייה בעלת חשיבות ציבורית רבה. האוכלוסייה הבדואית מונה כיום כ- 200,000 איש שהם אזרחים שווי זכויות במדינת ישראל. מתוכם, בין 70,000 ל- 90,000 בדואים מתגוררים בלא הסדרה של מגוריהם. דהיינו, בנגב יש עשרות אלפי אזרחים ישראלים המתגוררים במבנים שהוקמו בלא היתר כחוק. פיתוח הנגב לא יתקיים בלא הסדרת ההתיישבות הבדואית. ממשלות ישראל מפגינות באופן סיסטמטי אוזלת יד והסתר פנים בנושא כל כך חשוב. מצד אחד בנייה בלתי חוקית וויתור חסר תקדים על אדמות מדינה, מנגד הזנחה של מאות אלפי אזרחים שמתגוררים באופן ארעי ובלתי ראוי.

נכון להיום, סוגיית הסדרת ההתיישבות הבדואית בנגב נותרה בעינה. המצב שבו שטחי הנגב מתמלאים ללא כל פיקוח על בניה או על תנאי המחיה אינו סביר. הפיתרון חייב להיות מיידית תוך התחשבות מצד המדינה וגמישות מצד הבדואים.

הוועדה לענייני ביקורת המדינה קיימה ביום י"ח אדר ב', התשע"ו, (28 במרץ 2016), בהשתתפות ח"כ מאיר כהן, מציע ההצעה, נציגי משרד מבקר המדינה,

השופט (בדימוס) אליעזר גולדברג, מי שעמד בראש ועדה שהגישה המלצותיה בנושא בשנת 2008, מר יריב מן, מנכ"ל רשות הבדואים (בפועל), מר יוסי חדד, מנהל אגף מיעוטים במשרד הבינוי והשיכון, ונציגת האגודה לזכויות האזרח.

הדיון בוועדה היה קשה והראה בצורה ברורה ביותר שקיימים הבדלים משמעותיים בין השירותים שהמדינה נותנת לאזרחים בדואים ולאזרחים אחרים. ברוב היישובים לא קיימת עדיין פריסה של חשמל והתושבים נאלצים להשתמש בגנרטור.

בסיום הישיבה התקבלו המסקנות הבאות:

1. הוועדה מודה לח"כ מאיר כהן, שהציע את ההצעה לדיון "מהיר" בוועדה ומברכת על הודעתו על כך שיקים שדולת חכ"ים בנושא חשוב זה.
2. הוועדה קובעת כי על הממשלה לקבל החלטה ברורה לגבי הסדרת ההתיישבות הבדואית בנגב.
3. הוועדה מבקשת מרשות הבדואים להגיש לה, תוך חודש, (עד ליום 28.4) נתונים לגבי נושאים שעלו בדיון כדלקמן:
 - א. פילוח של הכפרים שהוכרו
 - ב. פילוח של השירותים החיוניים (מים, חשמל) שהתושבים מקבלים בכל מקום.
 - ג. עדכון לגבי כל הפעולות הנעשות ע"י הרשות לטובת האוכלוסיה הבדואית.
4. הוועדה תפנה לראש הממשלה ותבקש לקבל תוך חודשיים (עד ליום 28.5) תכנית פעולה לאומית ולו"ז להסדרת ההתיישבות הבדואית בנגב והאם יש כוונה לחוקק חוק בנושא.
5. הוועדה מודה לח"כ טאלב אבו ערר, על הזמנתו ותקיים סיור ליישובים הבדואים בנגב כדי להתרשם באופן בלתי אמצעי ממצבם.
6. הוועדה תקיים דיון מעקב, מייד עם פרסום דו"ח מבקר המדינה בנושא: הסדרת ההתיישבות הבדואים בנגב, במושב הקיץ ותזמין את נציגי הבדואים.

המסקנות הונחו על שולחן הכנסת ביום:
(כ' אדר ב' התשע"ו)
30 במרץ 2016